

СТАНОВИЩЕ

От проф.д-р Иван Петков Иванов – Шу „Еп. Константин Преславски“ член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР по 1.1. Теория и управление на образованието (Организация и управление на образованието), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. брой 54 от 01.07.2014 г

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участника в конкурса доц дпн Ваня Спасова Георгиева, преподавател в катедра „Педагогика“, Факултет по педагогика, ЮЗУ „Н. Рилски“ Благоевград

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Доц. Ваня Георгиева е магистър по “Педагогика” със специализация “Психология” на СУ “Кл.Охридски”, Философски факултет (1975), доктор по педагогика (1987) и доктор на науките по теория на възпитанието и дидактика (организация и управление на образованието) от 2010 г.

Работила е в Инспекторат по образование към МНП, Русенски окръг и от 1977 г. в ЮЗУ, където е доцент по методика на обучението (педагогически технологии за обучение в труд, техника и технологии) от 1996 г.

Специализира в различни университети, от които във връзка с настоящата процедура бих отбелязал тази по образователен мениджмънт в Амстердамския университет (2002).

Основни области на квалификация и научни изследвания на Георгиева са образователният мениджмънт, системата за формално и неформално образование, съвременните образователни технологии, гражданското образование.

Участва в множество университетски, национални и международни научни и образователни проекти.

Има над 110 научни публикации, от тях 74 след придобиване на академичната длъжност „доцент“ - 7 монографии и университетски учебници, 4 от които самостоятелни, 1 монография след научната степен „доктор на науките“; 25 статии в списания и сборници; 20 научни съобщения и доклади на научни конференции, симпозиуми и семинари; 6 студии и ръководства по проекти; 7 учебника и 4 помагала за прогимназиален етап на СОУ. За участието си в конкурса авторката е предложила редуциран списък от 50 заглавия.

Основна проблематика на публикациите през последните години е образователният мениджмънт, образователният маркетинг и връзки на училището с обществеността, образователните стратегии и технологии, мениджмънта на промяната в образованието, организацията и управлението на процесите и съдържанието на технологичното образование, новите тенденции и технологии в управлението на качеството на образованието, гражданското образование.

През периода след придобиването на академичната длъжност „доцент“, Ваня

Георгиева защитава дисертационен труд по организация и управление на образованието, както и публикува множество трудове в същата област. Подчертавам, че това е научноизследователска активност, която е различна по тематика и насоченост от предишната, свързана с академичната длъжност „доцент“ и е основното доказателство за възходящо научно развитие. Подчертавам, също така и тематичното и формално разнообразие на публикациите на авторката.

През периода след придобиването на академичната длъжност „доцент“, Ваня Георгиева разработва няколко нови лекционни курсове в ЮЗУ „Н. Рилски“ - в магистърска програма „Образователен мениджмънт“ и бакалавърската специалност „Педагогика“, като някои от тях и са четени за пръв път в България. Положителна страна от работата ѝ е и това, че те са обезпечени с авторски учебници и учебни материали. Четири от тях чете на английски език пред чуждестранни студенти.

През периода след придобиването на академичната длъжност „доцент“, Ваня Георгиева ръководи 5 докторанти, двама от които са защитили и вече са хабилитирани.

Доцент Ваня Георгиева е водещ специалист в Културно-образователна област „Бит и технологии“ (1-8 клас), като ръководител на екипа създал ДОИ, учебни програми и учебници за СОУ (научен ръководител и водещ автор), като по тях има обучени над 100 000 ученици в българските училища.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Приносните моменти в представените трудове по обявения конкурс на доц. Ваня Георгиева могат да бъдат диференцирани тематично в следните направления:

В областта на **сравнителния анализ на образователни системи** са публикувани две статии върху начина на организация на американската образователна система през последните десетилетия на XX век. Анализирано е европейското образователно пространство и образователните политики и практики на ЕС в 3 статии в сборници на ЮЗУ.

С известна условност (с оглед тематиката на конкурса) тук бих причислил две сравнително-педагогически изследвания на системите за технологично обучение по света, публикувани като статии в сборници на ЮЗУ.

В областта на **образователния мениджмънт**, Георгиева представя една монография в съавторство със С. Николаева (Образователен мениджмънт: Организация и управление на образователни проекти, дейности и институции, - С., 2001), като нейни са 9 глави и няколко глави от колективната книга „Въпроси на образователния мениджмънт“ (В. Гюрова, В. Георгиева и др., - Габрово, 2009). Като научен принос може да се признае развитието на категориалния апарат на образователния мениджмънт - основни понятия, функции, фактори в управлението, разлики между образователен мениджмънт и администриране, основни управленчески дейности.

Научен принос е и развитата в дисертационния труд за придобиване на научното звание „доктор на науките и в монографията „Метатехнологии за мениджмънт на качеството на образование, - С., 2009) и в още три статии в списания

и сборник, на категорията „метатехнология“ и нейното приложение в образователната сфера и отношението ѝ към технологиите в управлението на образованието.

Въпросите на **качеството на образованието** и неговото управление се третира в пет от представените публикации (статии и доклади), както и в защитената дисертация. Като приносен момент бих посочил развитието на теорията и практиките за самооценяването на работещите в съответната образователна среда, както и адаптирането на принципите на тоталния мениджмънт на качеството в управлението на българските училища.

Новите технологии в образованието и неговото управление като направление на публикациите на Георгиева, се характеризира с най-голямо разнообразие на изследвания, описани както в докторската дисертация, така и в 10 отделни статии и научни съобщения на редица конференции в страната. Те са в областта на интерактивността, индивидуализацията, приложението на информационните технологии в образованието като цяло и в неговото управление в частност, същността на модулната организация, използването на методите на социалния дизайн в образованието, методи, осигуряващи връзка между диагностика и проекти за усъвършенстване, методи развиващи комуникациите и екипността в организацията, методи подпомагащи полемиката, груповите дискусии и убеждаването в управлението.

В този раздел бих прибавил и публикациите на авторката в областта на мениджмънта на промяната в образованието – една монография (Мениджмънт на промяната в образованието: тенденции и решения, - Бл., 2013) и още седем статии и доклади. Те отразяват стратегиите и технологиите за промяна в конкретната управленческа среда и специфичната организационна култура на отделната организация.

Бих определил публикациите на В. Георгиева в областта на **образователния маркетинг и връзките на училището с обществеността** като най-важната част от нейната научна продукция. Тя е родоначалник на едно ново направление за България и до момента водещ автор, като тези публикации – една монография (Образователен маркетинг, - ЮЗУ, Бл., 2005), един учебник в съавторство с Д. Лефтерова (Образователен маркетинг и връзки с обществеността, - С., 2004), една глава от колективна монография и още пет статии и доклади, съдържат най-много и най-значими научни приноси - анализа на специфичните компоненти на маркетинговия микс в образованието и тяхното използване за промяна на образователните стратегии и политики.

Последните две тематични области не са пряко свързани с конкурса за професор по управление на образованието, но прибавят важни щрихи към характеристиката на Георгиева като учен.

С технологична и ранна професионална подготовка в общото образование В. Георгиева се занимава още от началото на своя преподавателски и научен път. Тя е доцент точно в тази област и в много голяма степен може да се каже, че е един от създателите и основните автори на концепции, теории и методически разработки. Необходимо е да се отбележи, че през последните години в тази област в световен план станаха много големи промени и трансфера на съвременните

тенденции в България в много голяма степен е дело на доц. Георгиева.

В областта на **гражданското образование** Георгиева има осем статии и доклади в списания и сборници, основно с практически характер. Акцентът в представените публикации пада върху гражданското образование в неформалното образование и формите на ЗИП.

III. Критични бележки и препоръки

В. Георгиева сполучливо съчетава в своите публикации подхода на теоретика и практика, особено в областта на технологичното обучение.

В областта на образователния мениджмънт, обаче теорията силно доминира и в тази насока са моите критични бележки – сравнително малко са емпиричните изследвания и полевата работа. Но това е обща слабост на академичната колегия в етапа след първата хабилитация.

IV. Заключение

Посоченото дотук ми дава достатъчно основания за **категорична положителна оценка** на резултатите от преподавателската, научната и изследователската дейност на доц дпн Ваня Спасова Георгиева, която отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор” в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Организация и управление на образованието), научна област: 1. Педагогически науки, в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

21.09.2014 г. Член на научното жури:

(проф. д-р Иван Иванов)